

Algemeen	
Onderwerp	Tussenevaluatie en vervolg crisiskaart 2021 ev.
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Tjolina Proost
Eenheid	Sturing
E-mail	t.proost@regiogv.nl
Kenmerk	20.0004535
Datum	27-08-2020

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Tussenevaluatie vaststellen
Voorstel 2.	Bij afwegingen rondom het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang en de bijbehorende meerjarenbegroting Bescherming & Opvang 2021-2024 bepalen of de crisiskaart ook na medio 2021 wordt gecontinueerd en zo ja, tegen welke kosten.
Voorstel 3.	Met de resterende pilotmiddelen de voorziening nog eenmalig een half jaar verlengen ter overbrugging naar het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024 en deze opnemen in de begroting voor 2021.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
Juli 2020	Gesprekken met ervaringsdeskundigen	Adviseren	De gesproken kaarthouders zeggen erg blij te zijn met de kaart en achterliggend crisisplan. Het zou volgens hen bijdragen aan hun gevoel van autonomie, veiligheid en bijdragen aan de voorkoming en soepeler verloop van hun psychische crisissen.
08-09-20	Klankbordgroep SD	Adviseren	De klankbordgroep adviseert positief op de evaluatie. De meerderheid stelt echter geen financiële ruimte te zien in de lokale begroting voor de continuering van de crisiskaart. Daarbij is het bestemd voor een kleine kwetsbare groep die behoort tot Bescherming & Opvang en veel regionale partners kent. De meerderheid adviseert daarom om de crisiskaart op te nemen in het nieuwe beleidsplan en de resterende middelen uit de pilot ter overbrugging in te zetten. Voorliggend voorstel en beslispunten zijn hierop aangepast.
15-09-20	Uitvoeringsoverleg SD	Vaststellen	De teamleiders stellen de evaluatie vast. Zij zien de meerwaarde van de voorziening en dit opnemen in het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang. Zij willen hiervoor wel nog duidelijker in het stuk terugzien wat er gebeurt als we stoppen met deze voorziening. Voorliggend voorstel en beslispunten zijn hierop aangepast.
24-09-20	Directieoverleg SD	Vaststellen	Akkoord. Advies nog iets aanscherpen, zodat nog duidelijker wordt dat voor de crisiskaart een keuze moet worden gemaakt binnen het nieuwe beleidsplan en begroting 2021-2024.
29-09-20	PFHO SD	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Sinds 1 juni jl. is de pilot met de crisiskaart hervat. Met het oog op het besluit van gemeenten om de crisiskaart lokaal te beleggen en deze tijdig te kunnen opnemen in de lokale begroting is een tussenevaluatie uitgevoerd naar het effect van de voorziening. Hieruit blijkt dat crisiskaarttrajecten

en het dragen van een crisiskaart bijdragen aan het gevoel van autonomie en veiligheid van cliënten. Alsook aan de voorkoming en soepeler verloop van crisissen. De meerderheid van de gemeenten geeft nu aan geen lokale dekking te kunnen vinden en opteert voor opname in het de meerjarenbegroting van het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Voorstel tussenevaluatie en vervolg crisiskaart 2021 ev.
Bijlage 2.	Regionale tussenevaluatie vervolgpilot crisiskaart 2020
Bijlage 3.	Ervaringsverhaal van inwoner zonder en daarna met crisiskaart

Algemeen	
Onderwerp	Tussenevaluatie en vervolg crisiskaart 2021 ev.
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Tjolina Proost
Eenheid	Sturing
E-mail	t.proost@regioqv.nl
Kenmerk	20.0004535
Datum	15-09-2020

Voorstel

1. Tussenevaluatie vaststellen
2. Bij afwegingen rondom het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang en de bijbehorende meerjarenbegroting Bescherming & Opvang 2021-2024 bepalen of de crisiskaart ook na medio 2021 wordt gecontinueerd en zo ja, tegen welke kosten.
3. Met de resterende pilotmiddelen de voorziening nog eenmalig een half jaar verlengen ter overbrugging naar het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024

Kernboodschap

Sinds 1 juni jl. is de pilot met de crisiskaart hervat. Met het oog op het besluit van gemeenten om de crisiskaart lokaal te beleggen en deze tijdig te kunnen opnemen in de lokale begroting is een tussenevaluatie uitgevoerd. Hieruit blijkt dat dat crisiskaarttrajecten en het dragen van een crisiskaart bijdragen aan het gevoel van autonomie en veiligheid van cliënten. Alsook aan de voorkoming en soepeler verloop van crisissen. De meerderheid van de gemeenten geeft nu aan geen lokale dekking te kunnen vinden en opteert voor opname in het de meerjarenbegroting van het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024.

Aanleiding

Met de vaststelling van het Beleidsplan Bescherming en Opvang en het plan van aanpak verward gedrag hebben gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek besloten om in te zetten op een sluitende aanpak voor de meest kwetsbare inwoners uit onze regio. Een deel van deze groepervaart dat zij in een crisissituatie niet in staat is om duidelijke informatie te geven en goede opvang te regelen. Dit heeft onder andere onnodig leed, meer kosten, minder kwaliteit van leven en verlies van aansluiting met de cliënt tot gevolg. Reden voor de regiogemeenten om de uitvoering van de crisiskaart op te nemen in het regionale beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020. De crisiskaart betreft een wetenschappelijke bewezen methodiek, waarbij een deelnemer reflecteert op zijn behoeften, gedragingen, benodigde maatregelen en contacten tijdens een crisis. Conform het landelijke kwaliteitskader wordt dit traject doorlopen met een ervaringsdeskundige en ondersteunt door een crisiskaartconsulent. De uitkomsten van het traject worden vastgelegd in een crisisplan en samengevat op een kaartje ter grootte van een bankpas, die de persoon bij zich kan dragen. Als de persoon in crisis raakt en zelf niet meer goed kan communiceren, kunnen omstanders/professionals via de crisiskaart toch gericht helpen.

Op basis van de eerste pilotperiode maart 2018-juni 2019 hebben gemeenten besloten om de crisiskaart lokaal te beleggen, maar de pilot regionaal te continueren om meer zicht te krijgen op het effect ervan. Na vaststelling van de begroting Bescherming & Opvang 2020 ev. en de eerste Coronagolf is de pilot vanaf juni weer hervat tot het einde van het jaar. Hierbij wordt de crisiskaart beschikbaar gesteld aan inwoners met (ernstige) psychische problemen die gevoelig zijn voor een psychische crisis en uitgevoerd door een organisatie voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Deze organisatie zorgt tevens voor het herijken van de afspraken met partners en bekendheid van de voorziening.

Doel

Meer zelfbeschikking voor cliënten die tijdens een crisissituatie niet in staat zijn om duidelijke informatie te geven over passende hulp en opvang

Argumenten

1. Tussenevaluatie crisiskaart vaststellen

Stand van zaken en effect regionale kaarthouders

Sinds het hervatten van de pilot per half juni zijn vier cliënten tevreden gestart met een traject. Over het effect van de kaart voor hen is nog niets te zeggen. De 12 kaarthouders uit de vorige pilot worden benaderd om na te gaan of hun kaart en achterliggend crisisplan geüpdatet moet worden. De gesproken kaarthouders zeggen nog steeds erg blij te zijn met de kaart en achterliggend plan. Het zou volgens hen bijdragen aan hun gevoel van autonomie, veiligheid en bijdragen aan de voorkoming en soepeler verloop van crisissen. Zij geven aan dat als zij geen crisiskaart zouden hebben dat zij dan langer zouden doen over hun herstel en langer een beroep zouden moeten doen op zorg. Gezien de traumatische ervaring die de verkeerde omgang en medicatie tijdens een crisis kan veroorzaken (zie ook een ervaringsverhaal in bijlage 2).

Effect crisiskaart op basis van landelijk onderzoek

Een grondige effectmeting onder de regionale crisiskaarthouders heeft nog niet plaats gevonden, maar landelijk zijn de maatschappelijke effecten van de crisiskaart al wel uitgebreid in beeld gebracht. Hierbij is de verwachting de uitkomsten van deze effectmeting vergelijkbaar zullen zijn met die in de regio. De landelijke analyse komt tot positieve verwachtingen bij toenemend gebruik van de crisiskaart op preventie, zekerheid en veiligheid, autonomie, voorkomen of de-escaleren, minder opnames, verbeterde kwaliteit van leven, welzijn en participatie.

- Door het opnemen van de kenmerken van een (dreigende) crisis in het crisisplan wordt de kaarthouder in kwestie zich daar meer van bewust en ziet een crisis eerder aankomen. Dat geldt ook voor naasten en betrokken hulpverleners. Door signalen vroegtijdig te onderkennen en hierop acties te ondernemen kan voorkomen worden dat men in een crisis komt. Mensen die bang zijn in een crisissituatie te komen, hebben vaak gevoelens van onzekerheid en onveiligheid. Het bij zich dragen van een crisiskaart kan die gevoelens reduceren. Draggers ervaren meer rust in de wetenschap dat omstanders in een geval van crisis via de kaart weten hoe er op dat moment het best kan worden gehandeld.
- Onderzoek toont vooralsnog niet onomstotelijk aan of de crisiskaart een crisis altijd kan voorkomen. Al stellen ervaringsdeskundigen dat het bezit van de kaart pogingen tot zelfdoding, psychoses en andere crisissen heeft voorkomen.
- Verder heeft het gebruik van de kaart een aanzienlijke invloed op een soepeler verloop van de crisis.
- Er zijn verder nog weinig gegevens beschikbaar over in hoeverre het gebruik van de crisiskaart tot merkbare veranderingen in de zorg en voor de maatschappij leidt. Wel is de verwachting dat de crisiskaart bijdraagt aan een verschuiving van relatief zware, intensieve en/of langdurige naar lichtere, minder intensieve en/of kortere zorg of ondersteuning. Zo blijkt uit een onderzoek uit 2015 dat de inzet van de crisiskaart leidt tot een afname van het aantal gedwongen opnames middels een rechtelijke machtiging (RM).

Tot slot

Synergiemogelijkheden zijn onderzocht. Een WRAP herstelcursus en het crisispreventieplan opgesteld met de behandelaar kunnen een goede basis vormen van een crisiskaarttraject. Een crisiskaarttraject gaat echter verder dan bovengenoemde interventies door juist in te gaan op de crisis zelf en de omgang daarmee.

Het stil liggen van de voorziening met een jaar heeft een nadelig effect gehad op de bekendheid en verwachtingen bij inwoners en partners. Veel investeringen zijn daarmee verloren gegaan. Keuzes over een structureel gevolg dragen eraan bij om hier een positief gevolg aan te geven.

2. *Bij afwegingen rondom het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang en de bijbehorende meerjarenbegroting Bescherming & Opvang 2021-2024 bepalen of de crisiskaart ook na medio 2021 wordt gecontinueerd en zo ja, tegen welke kosten.*

Op basis van de eerste pilotperiode maart 2018-juni 2019 hebben gemeenten in mei 2019 bestuurlijk besloten om de crisiskaart lokaal te beleggen gezien de relatie met onafhankelijke

cliëntondersteuning en de aansluiting op het lokale GGZ voorveld. Daarbij konden zo middelen vrij gemaakt worden binnen de begroting Bescherming & Opvang om andere voorzieningen mogelijk te maken. Daarnaast hebben gemeenten met de herijking van de begroting 2020 ev. in december 2019 de Regio de opdracht gegeven de pilot te continueren om zo meer zicht te krijgen op het effect en deze via de regionale begroting gezamenlijk te bekostigen. Op basis van de voorliggende tussenevaluatie konden gemeenten besluiten of zij de crisiskaart lokaal willen continueren. Al dan niet met een gecoördineerde aanvraag richting MEE.

De meerderheid van de gemeenten komt nu ambtelijk terug op dit besluit. Zij geven aan geen lokale dekking te kunnen vinden en opteert voor opname van €47.500,- per jaar voor de benodigde 30 crisiskaarten in het nieuwe beleidsplan en bijbehorende meerjarenbegroting Bescherming & Opvang 2021-2024. Hiervoor zijn nog geen structurele middelen begroot en de financiële kaders zijn nog niet helder gezien de uitstroom Wlz en discussies rondom de doordecentralisatie van middelen. De keuze voor de voortzetting en omvang van de crisiskaart zal daarom meegenomen worden bij de opstelling van het nieuwe beleidsplan en begroting 2021-2024.

3. *Met de resterende pilotmiddelen de voorziening nog eenmalig een half jaar verlengen ter overbrugging naar het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024 en opnemen in de begroting voor 2021.*

Met de herstart in juni zal naar alle waarschijnlijkheid €15-20K van de €47,5K van de begrootte middelen voor de crisiskaart niet worden besteed. Als de pilot wordt verlengd kunnen met de resterende middelen nog zo'n 10-14 cliënten in 2021 een crisiskaarttraject volgen.

Kanttekeningen

Indien gemeenten niet kiezen voor de structurele opname van de crisiskaart in de meerjarenbegroting Bescherming & Opvang 2021-2024 stopt de voorziening. Hiervan zal een groepje van ongeveer 30 nieuwe cliënten per jaar met ernstige psychische kwetsbaarheid de dupe van zijn. Over de jaren heen wordt deze groep groter met de toename van het aantal kaarthouders. De crisiskaarthouders ervaren de crisiskaart en achterliggend plan als instrument voor meer zelfregie en sneller herstel na een crisis. Hierdoor zouden zij ook minder gebruik hoeven maken van andere inzet van ondersteuning.

Voor de ene gemeente die wel lokale middelen ter beschikking heeft, is het mogelijk om de crisiskaart alsnog mee te nemen in de subsidie van MEE. Deze gemeente draagt dan wel in haar eentje alle overheadkosten a €4.223,- voor onder andere coördinatie, samenwerkingsafspraken in de keten en voorlichting bovenop de €1.500,- per crisiskaarttraject.

Financiën

De aanbieder van de pilot schat op basis van de pilots jaarlijks behoefte zal zijn aan 30 crisiskaarttrajecten. Een traject kost € 1.500,- inclusief materiaalkosten. Gebaseerd op gemiddeld 15 uur inzet van een consulent en ervaringsdeskundige. Daarnaast zal er coördinatie nodig zijn op de werkzaamheden, samenwerking met de keten, voorlichting, etc. Dit bedraagt €4.223,- per jaar voor 1-2 uur per week.

Uitvoering

Op basis van de besluitvorming zal de Regio de crisiskaart als keuze meenemen in het nieuwe beleidsplan en bijbehorende begroting Bescherming & Opvang 2021-2024 en de pilot verlengen.

Bijlage(n)

Bijlage 1 – tussenevaluatie regionale pilot crisiskaart 2020

Bijlage 2 – ervaringsverhaal van inwoner met en zonder crisiskaart

Tussenevaluatie vervolg pilot Crisiskaart 12 augustus 2020

Inleiding

Op 15 juni 2020 is MEE-Utrecht, Gooi en Vecht gestart met de vervolgpilot crisiskaart. Dit is een jaar nadat de vorige pilot is afgesloten.

De opdracht luidt: organiseren van randvoorwaarden en verstrekken van de crisiskaart aan kwetsbare inwoners in de periode van juni 2020 tot 31 december 2020.

De pilot startte in de corona periode. Een tijd waarin alles anders gaat dan voorheen. Organisaties gaan anders om met vragen, voorlichtingsbijeenkomsten, contacten, ed. Ook gesprekken met cliënten, naasten en behandelaars worden op een andere manier vorm gegeven.

Daarnaast lag de start van de pilot ook nog in de zomer waarin veel mensen toch een periode vrij nemen.

Op verzoek van gemeenten is deze tussenevaluatie opgesteld om tijdige besluitvorming over het vervolg te organiseren. De komende periode zal er veel aandacht gaan naar PR om de crisiskaart goed onder de aandacht te brengen en hierin weer de samenwerking aan te gaan met relevante partijen.

De tussenevaluatie is als volgt opgebouwd:

- Verloop vervolgpilot
- Aantal aanvragen en vanuit welke organisatie
- Aantal afgeronde crisiskaarten en niet-afgeronde crisiskaarten
- Betrokkenheid van behandelaars/familie/naasten
- Het effect van de crisiskaart
- Synergie(on)mogelijkheden
- Knel- en aandachtspunten

Verloop vervolgpilot

Allereerst heeft een overdracht van de vorige projectleider plaatsgevonden.

Daarna is het in de eerste periode van belang geweest om na te gaan of de juiste contactpersonen en afspraken nog kloppen bij de organisaties waarmee wordt samengewerkt. Ook is de projectleider van MEE weer aangesloten bij het landelijk platform crisiskaart en de kennis van de crisiskaartconsulenten en ervaringsdeskundigen opgefrist. Tenslotte moest het PR materiaal geüpdatet en verspreid worden.

Aantal aanvragen en vanuit welke organisatie

Momenteel zijn er vier vragen binnen gekomen.

- Voor twee cliënten wonende in Bussum en Hilversum is er een start gemaakt met de crisiskaart.

- Voor één cliënt uit Hilversum blijkt bij het eerste gesprek dat er voorliggend aan het maken van de crisiskaart eerst een aantal zaken geregeld moeten worden. Voor deze cliënt kan pas gestart worden met de crisiskaart eind november.
- Er is één cliënt die niet woonachtig is in Gooi en Vechtstreek maar op vakantie in Hilversum. De cliënt is wel Nederlands staatsburger maar woonachtig in het buitenland. Er is aan cliënt uitleg verstrekt en informatie gegeven zodat cliënt daar zelf mee aan de slag kan.

Alle cliënten hebben zich zelf via MEE aangemeld. Bij de cliënten waar een eerste stap mee gemaakt is, zijn ook de naasten betrokken. Verder worden de 12 kaarthouders uit de vorige pilot benaderd om na te gaan of hun kaart en achterliggend plan geüpdate moet worden.

Aantal afgeronde crisiskaarten en niet-afgeronde crisiskaarten

In de eerste pilot van 2019 is een aantal crisiskaarten (12) aangevraagd en afgerond. In de huidige pilot zijn vier aanvragen binnengekomen; deze lopen alle nog.

Betrokkenheid van behandelaars/familie/naasten

Bij de eerste 12 crisiskaarthouders was de opslag geregeld via de crisisdienst. Bij de meeste van deze kaarten heeft de behandelaar zijn handtekening gezet en was dus betrokken.

De opslag gebeurt momenteel niet bij de crisisdienst, maar bij de huisarts/HAP. Dit zou kunnen betekenen dat de huisarts de rol van behandelaar heeft, mits de cliënt hiervoor toestemming heeft gegeven.

Het effect van de crisiskaart

Een grondige effectmeting onder de regionale crisiskaarthouders heeft nog niet plaats gevonden, maar landelijk zijn de maatschappelijke effecten van de Crisiskaart al wel uitgebreid in beeld gebracht. Hierbij is de verwachting de uitkomsten van deze effectmeting vergelijkbaar zullen zijn met die in de regio.

De landelijke analyse is gemaakt samen met een breed samengestelde expertgroep van onder andere zorgprofessionals, politie, gemeenten, Crisiskaartconsulenten en ervaringsdeskundigen. Daarnaast is gebruik gemaakt van eerder uitgevoerde kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeken. De analyse komt tot positieve verwachtingen bij toenemend gebruik van de Crisiskaart op preventie, zekerheid en veiligheid, voorkomen of de-escaleren, zorg en maatschappij, minder opnames, verbeterde kwaliteit van leven, welzijn en participatie.

Door het opnemen van de kenmerken van een (dreigende) crisis in het crisisplan wordt de kaarthouder in kwestie zich daar meer van bewust en ziet een crisis eerder aankomen. Dat geldt ook voor naasten en betrokken hulpverleners. Door signalen vroegtijdig te onderkennen en hierop acties te ondernemen kan voorkomen worden dat men in een crisis komt. Mensen die bang zijn in een crisissituatie te komen, hebben vaak gevoelens van onzekerheid en onveiligheid. Bezit van een Crisiskaart kan die gevoelens reduceren. Draggers ervaren meer rust in de wetenschap dat omstanders in een geval van crisis via de kaart weten hoe er op dat moment het best kan worden gehandeld.

Uit verder onderzoek blijkt dat de kaarthouders een toegenomen gevoel van veiligheid ervaren en bijna de helft een toegenomen gevoel van controle. Dit effect wordt versterkt door kaarthouders die de kaart altijd bij zich dragen. Uit een casus blijkt dat naasten het fijn vinden betrokken te worden bij

het maken van een crisiskaart en dat het hen geruuststelt dat de cliënt de crisiskaart bij zich draagt. Ook werd aangegeven dat ze als naasten er niet alleen voor staan.

Onderzoek toont vooralsnog niet onomstotelijk aan of de Crisiskaart een crisis altijd kan voorkomen. Al stellen ervaringsdeskundigen dat het bezit van de kaart pogingen tot zelfdoding, psychoses en andere crisissen heeft voorkomen.

Verder heeft het gebruik van de kaart een aanzienlijke invloed op het verloop van de crisis. Tijdens een crisis kampen omstanders en hulpverleners nog te vaak met handelingsverlegenheid; zij weten dan niet goed wat zij met de situatie aan moeten. De Crisiskaart geeft omstanders en hulpverleners een passend handelingsperspectief.

Er zijn nog weinig gegevens beschikbaar over in hoeverre het gebruik van de Crisiskaart tot merkbare veranderingen in de zorg en voor de maatschappij leidt. Wel is het mogelijk een verwachting te formuleren op basis van opgedane ervaring en gesprekken met betrokken partijen. De Crisiskaart draagt naar verwachting bij aan een verschuiving van relatief zware, intensieve en/of langdurige naar lichtere, minder intensieve en/of kortere zorg of ondersteuning. Het eerder kunnen signaleren van een dreigende crisis (door zowel cliënt, naasten als omstanders) en het voorkomen van verergering ervan kunnen er toe bijdragen dat lichtere zorg of ondersteuning soms volstaat. Als een crisis sneller voorbij is, leidt dit tot sneller herstel. Dat verbetert de kwaliteit van leven en zorgt voor reductie van de zorgkosten na een crisis. Uit kwantitatief onderzoek uit 2015 blijkt dat de inzet van de Crisiskaart leidt tot een afname van het aantal gedwongen opnames middels een rechtelijke machtiging (RM). Dat is een goede ontwikkeling, want uit eerder onderzoek blijkt dat opnames tot allerlei negatieve effecten en trauma's kunnen leiden.

Synergie(on)mogelijkheden

WRAP cursus

Het herstelteam (van het regionale Project Herstel) biedt een WRAP-cursus (Wellness Recovery Action Plan) aan inwoners met psychiatrische problematiek. De WRAP-cursus is een zoektocht naar gereedschappen die steunend werken, waarbij de crisiskaart een goede aanvulling is.

Crisispreventieplan

Het crisispreventieplan wordt opgesteld door de behandelaars in samenwerking met de cliënt. Bij elke aanvraag voor een crisiskaart wordt actief naar dit crisispreventieplan gevraagd. Het crisispreventieplan is namelijk een goede basis voor het opstellen van de uitgebreidere crisisplan die behoort tot de crisiskaart. De crisiskaart gaat namelijk vooral in op het verloop van de crisis zelf en wat de kaarthouder dan nodig heeft, zowel op medisch als op praktisch gebied.

Hulpkaart

De hulpkaart is er voor mensen die wegens bv hun lvb of opspelende dementie (even) hun behoeften niet duidelijk kunnen maken. Op de hulpkaart staat dan wat er aan de hand is en wie er gebeld kan worden voor hulp of overleg. De crisiskaart bevat naast deze elementen ook verzoeken voor omgang, medicatiegebruik en een achterliggend crisisplan. Het opstellen van dit crisisplan maakt cliënten met een (ernstige) psychische kwetsbaarheid bewust van het verloop van hun crisis en wat zij dan nodig hebben. Het is daarmee herstelgericht en –bevorderlijker. Daarbij leidt het tot meer zelfregie. Tenslotte fluctueert de toestand van mensen met (ernstige) psychische kwetsbaarheid meer over de jaren dan mensen met lvb en dementie. Updates van de kaart en achterliggend plan zijn dan nodig.

Knel- en aandachtspunten

Het stil liggen van de voorziening met een jaar heeft een nadelig effect gehad op de bekendheid en verwachtingen bij inwoners en partners. Veel investeringen zijn daarmee verloren gegaan. Keuzes over een structureel gevolg dragen eraan bij om hier een positief gevolg aan te geven.

Bijlage 2

Ervaringsverhaal van inwoner met en zonder crisiskaart

15 september 2020

Met behulp van een ervaringsdeskundige crisiskaart consulent ontwikkelt Roos een persoonlijke crisiskaart. De gesprekken zijn heel prettig. Zij hoort dat de consulent ervaringsdeskundige is. Ze heeft daar verder niet echt bij nagedacht maar als ik ernaar vraag, geeft zij aan dat zij denkt dat die ervaringsdeskundigheid toch wel een toevoeging is. Omdat de consulent door eigen ervaringen meer begrip heeft van haar situatie.

De kaart bestaat uit twee delen. Eén met informatie voor hulpverleners als zij in crisis is. Er staat uitleg in over wat er met haar gebeurt, dat zij niet gevaarlijk is maar misschien wel zo overkomt en hoe zij daar het beste mee om kunnen gaan. Bij Roos is het belangrijkste om heel rustig te blijven, in gesprek te gaan en géén geweld te gebruiken. Dat verergert juist haar crisis door de onderliggende angst. In het tweede deel dat privé is, heeft zij andere zaken geregeld. Voor- en nazorg noemt zij dat zelf. Zoals dat een goede vriend gewaarschuwd wordt en dat hij voor haar hondje zorgt. Dat de burens verderop en haar goede vriend een signalerende rol hebben en de juiste instanties kunnen waarschuwen. Roos is blij met deze kaart. Toen ze hem maakte had ze geen idee dat ze hem heel snel ook al nodig zou hebben. Ongeveer een jaar na de eerste crisis is er opnieuw een samenloop van onregelende omstandigheden die leidt tot een crisis. Als zij thuis komt, herhaalt zich de situatie van het jaar daarvoor. Alleen gaat alles nu heel anders. Dankzij de crisiskaart. Roos is net zo in de war als de vorige keer. De burens bellen de politie. En de politie ziet bij de melding dat er een crisiskaart is. De agenten weten met behulp van de crisiskaart wat er met Roos gebeurt en hoe zij het beste met haar om kunnen gaan. Zij gaan daarom met haar in gesprek volgens de instructies. Dat leidt ertoe dat Roos rustiger wordt. Zij gaat zelf mee met de politie en laat zich naar de Rembrandthof brengen. Later hoort ze van haar buurmeisje dat een buurman haar gefilmd heeft.

Ook nu is zij binnen een week weer goed genoeg om naar huis te gaan maar de crisis is veel minder ingrijpend geweest dan de vorige keer. Zij gaat zelf naar burens toe die ze heeft uitgescholden tijdens haar crisis om excuses aan te bieden en uitleg te geven. Alleen die buurman die aan het filmen was. Die heeft zij nog niet durven aanspreken. Dat wil zij nog steeds doen. Roos is ontzettend blij met haar crisiskaart. Die biedt haar rust. De politie agenten waren erg blij met de handvaten die zij krijgen door de crisiskaart. Ook voor de buurt is het fijn dat er geen heftig incident is.

'De crisiskaart zorgt voor een wereld van verschil', zegt Roos. Ze vraagt de gemeenten met klem om de pilot met de crisiskaart voort te zetten en te zorgen dat alle mensen die er baat bij hebben er één kunnen krijgen.